

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-01-12

Vår referens

Martin Svensson

Controller

martin.svensson4@malmo.se

Uppdrag budget 2023 - Utifrån nuvarande modell för uppräknings för demografieffekter och compensation för pris och lön utreda möjligheter för en mer ändamålsenlig styrning

STK-2023-141

Sammanfattning

I samband med kommunfullmäktiges beslut om budget för 2023 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att utifrån nuvarande modell för uppräknings för demografieffekter och compensation för pris och lön utreda om det finns möjlighet att göra förbättringar som resulterar i en mer ändamålsenlig styrning.

Stadskontoret har genomfört denna utredning och presenterar i rapporten "Budgetuppdrag index och demografi" förslag till uppdateringar och förändringar samt fortsatta utredningar i dialog med berörda förvaltningar och nämnder. Rapporten innehåller en beskrivning av Malmö stads arbetsmetod idag, en omvärldsbevakning samt stadskontorets förslag inklusive motiveringar.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner stadskontorets rapport "Budgetuppdrag index och demografi" inklusive rapportens förslag till uppdateringar och förändringar samt fortsatta utredningar i dialog med berörda förvaltningar och nämnder.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260126 Uppdrag budget 2023 - Utifrån nuv. modell för uppräknings för demografieffekter och compensation för pris och lön utreda möjligheter för en mer ändamålsenlig styrning
- Rapport Budgetuppdrag index och demografi

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-01-26

Kommunstyrelsen 2026-02-04
Kommunfullmäktige 2026-02-26

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fritidsnämnden
Funktionsstödsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa- vård och omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen
Kulturnämnden
Miljönämnden
Revisorskollegiet
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Valnämnden
Överförmyndarnämnden
Stadskontoret, ekonomiavdelningen
Stadskontorets handläggare

Ärendet

I samband med kommunfullmäktiges beslut om budget för 2023 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att utifrån nuvarande modell för uppräknings för demografieffekter och kompensation för pris och lön utreda om det finns möjlighet att göra förbättringar som resulterar i en mer ändamålsenlig styrning.

Stadskontoret har genomfört denna utredning och presenterar i rapporten "Budgetuppdrag index och demografi" förslag till uppdateringar och förändringar samt fortsatta utredningar i dialog med berörda förvaltningar och nämnder. Rapporten innehåller en beskrivning av Malmö stads arbetsmetod idag, en omvärldsbevakning samt stadskontorets förslag inklusive motiveringar.

De förslag som stadskontoret presenterar i rapporten avser både beräkning av demografieffekt och kompensation för pris och lön (index).

- **Övergång från KPI till KPIF vid beräkning av index för nämnderna.**
KPIF är KPI med fast ränta och innehåller således inte effekten av förändrade räntesatser. Detta bedöms vara mer ändamålsenligt då nämnderna redan idag erhåller en justering av sitt kommunbidrag för förändrad internränta. Stadskontoret föreslår därför en övergång till KPIF.
- **Presentation av nämndsspecifikt index.** Idag erhåller alla nämnder samma indexuppräknings. Stadskontorets uppföljning har visat att fördelningen mellan

personalkostnader och övriga kostnader varierar mellan olika nämnder och år. Stadskontoret föreslår därför att underlag för nämndspecifikt index tas fram.

- **Uppdatering av viktningar vid beräkning av demografieffekt.** För de nämnder som har en viktning av olika åldersgrupper föreslår stadskontoret att denna viktning aktualiseras, då den i flertalet fall bygger på bedömningar som gjorts inför den större organisationsförändring som genomfördes 2018.
- **Förbättrad hälsa och ökad livslängd.** Befolkningen i åldersgrupperna över 65 år beräknas öka betydligt under prognosperioden 2026-2035. Samtidigt finns en nationell trend att en minskande andel av åldersgruppen har insatser från äldreomsorgen. Göteborgs kommun justerar sin resurstilldelning för denna minskade efterfrågan. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har genomfört en analys som visar tre olika scenarier avseende volymer inom äldreomsorgen. Stadskontoret föreslår därför att en utredning genomförs av huruvida förbättrad hälsa och ökad livslängd kan och bör beaktas vid beräkning av demografieffekt till hälsa-, vård- och omsorgsnämnden.
- **Efterfrågan inom pedagogisk verksamhet.** Andelen i befolkningen som efterfrågar barnomsorg samt gymnasie- och vuxenutbildning varierar över tid, inte bara till följd av befolkningsförändring utan även på grund av ändrad efterfrågan. Stadskontoret föreslår därför att en utredning genomförs av huruvida efterfrågan inom ej obligatorisk pedagogisk verksamhet (inkl vuxenutbildning) kan och bör beaktas vid beräkning av demografieffekt till förskolenämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.
- **Tekniska nämndens demografieffekt.** Enligt beslut om genomlysning av tekniska nämnden ska nämnden i budgetskrivelsen lämna utökad information om utvecklingen av nämndens kapitalkostnader. Stadskontoret föreslår att denna information sammanställs av stadskontoret till ett underlag som kan utgöra grund för eventuella justeringar av nämndens kommunbidrag i den årliga budgetprocessen.
- **Utökad demografieffekt.** En extra hänsyn för ökade hyror infördes från och med budget 2017 gällande förskola och grundskola. Stadskontoret föreslår att den utökade demografieffekten för hyror som förskolenämnden och grundskolenämnden fått avskaffas. Dels för att beräkningsmodellen inte förväntas generera några fortsatta tillskott för nämnderna, dels för att den nya internhyresmodellen skapar nya förutsättningar för nämndernas finansiering av sina hyreskostnader.

Ovanstående uppdateringar, förändringar och utredningar föreslås genomföras så att resultaten kan arbetas in i budget 2027. Förslaget om nämndsspecifikt index föreslås utredas i dialog med berörda förvaltningar. Förslagen om förbättrad hälsa och ökad livslängd samt efterfrågan inom pedagogisk verksamhet föreslås utredas i dialog med berörda nämnder.

Stadskontoret föreslår sammantaget att rapporten godkänns inklusive förslag till uppdateringar, förändringar och fortsatta utredningar.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Emma Sandberg Enhetschef

Anna Westerling Ekonomidirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör